

Kas atsiepta Tarybų valdžios metais apskrityje

MTS – NAUJAKURIŲ IR DARBO VALSTIEČIU PAGALBININKAS

Atsikūrimo metai

1944 metai. Visuose frontuose tebėjo paskutiniai mūšiai su vokiečiais. Išvaduotieji rajonai su nauja energija pradėjo atkuriamais darbais. Vokiškieji kulturtregeriai sunaikino ir sugriovė tai, ką tarybinė liaudis buvo iškurusi pastaukotam darbu, savo veido prakaitu. Iš gruvėsių kilo nauji pastatai, dygo sugriautos sodybos. Iš nieko kūrėsi tarybiniai ūkių, pirmuoju netvirtus žingsnius žengė MTS ir MANP. Jų turtas buvo išgrobstytas ir darbą reikėjo pradėti tuščiomis rankomis.

Tokiose sąlygose pradėjo dirbtį Rokiškio MTS. 1941 metais, prieš fašistinių grobikų puolimą, šitoje MTS jau buvo pakankamai žemės ūkių mašinų ir kito inventoriaus. Vokiškieji barbarai ir jų pakalnai vokiškai lietuviški buržuaziniai nacionalistai ir buožės išgrobstę vienas mašinas, gyvulius ir kita turta.

Tuščiomis rankomis reikėjo pradėti stoties organizavimą. Pirmomis dienomis buvo gauta 12 arklių. Tačiau trukėjo tvartui. Gyvulius laikinai patalpinai pašūréjė. Aplankius Vengerynės gyvenvietę, kurioje 1941 metais buvo laimėjimu, aplankius visus MANP, pavyko surinkti 2 kertamasias, 1 sėjamąjį ir 1 piaunamąjį mašiną. Bendradarbiaujant su kitomis organizacijomis ir darbo valstiečiams padedant, pas buožes ir jų pakalnus surasta 20 kertamųjų ir 21 piaunamoji mašina iš bendro 62 mašinų skaičiaus. Tokiu būdu nauju 1945 metų išvakarėse Rokiškio MTS jau buvo pasirengusi pradėti aptarnauti darbo valstiečius.

Pekarininius sunkumus nugalint

Sekančiais metais mašinų traktorių stotis, nėra ir silpnai laikydamosi ant kojų, dar ne susicmentavusi, gavo planinį užduotį – idrītį 445,7 ha žemės. Nenuilstamo stoties dirbančiųjų kolektivo darbo pasėkėjai buvo suorganizuoti 4 MANP su 40 arklių. Viduryje vasaros iš Biržų MTS gauti pirmieji du traktoriai – „Forseenas“ ir „Internationalas“, kurie, dėl savo senumo ir daugelio sunkių išgyvenimų „Jaunystėje“, neilgai trukus buvo nurašyti.

Norint pagyvinti darbą, reikėjo žūt-būt paruošti naujus kadrus. Naujų kadrų paruošimui buvo suruoštūs kursai. Per dvi laidas išeista 24 jaunuolai, galintieji valdyti traktorius ir kitas mašinas.

Ledai pralaužti

Kiekvieną mėnesį, kiekviena savaitę MTS autoritetas kilo. Kartu su organizaciniu stoties tvirtėjimu ir techninių bazės augimu augo ir didėjo prieš MTS statomi uždaviniai. Isto-

Rokiškio MTS direktorius dr. Daniolas darbo metu.

rinio VKP(b) CK vasario plenumo nutarimo prieš mūsų šalių žemės ūkių išskeltelių uždaviniai uždėjo didelę atsakomybę. Pokarinio laikotarpiu sunukmėja ypač skaudžioje formoje pasireiškė žemės ūkių. Daugelis valstiečių, ypač naujų gavusų žemės iš Tarybų valdžios, neturėjo trauklamosios darbo jėgos. Grėsė, kad didelė dalis darbo valstiečių – naujakurių, priedininkui, padegėliui, atsistojanti kojų. Tai atlikti kaip tik turėjo mašinų – traktorių stotys. Be to, visame krašte pradėjo organizuotis nauja socialistinė žemės ūkių forma – kooperatinės žemės ūkių draugijos. Jas aptarnauti taip pat buvo MTS uždavinys.

Viensems štitemis uždaviniamas išvykdyti MTS kolektivas turėjo ištempti visas jėgas, parodytis gailimai didesniam lankstumui ir greitai orientacija. 1946 metams duotasis planas pasiekė 1097 ha minkštoto arimo. Valstiečių tarpe pravestos plataus aiskinamojo darbo pasekė, kuri buvo sudaryta apie pusantį tūkstančio sutarčių. Tais metais aptarnauta jau 1766 valstiečių ūkių – beveik 5 kartus daugiau, kaip 1945 metais. Iš broliškių sąjunginių respublikinių stotis gavo 2 naujas „Universal“ traktorius, o vasaros viduryje – 2 transporterius ChTZ-Nati firmos.

Darbo valstiečiai pradėjo daugiau domėtis traktoriais. To priežastis buvo naujų, gerai paruošytų ir gana aukštai kvalifikuotų kadrų partuošimas ir nauju pajėgių mašinų atsiradimas.

Darbo valstiečiai palengva nugalėjo tą skrupulingą baimę, kurią visomis Jégomis kurstė buožės ir vokiškal lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, esą traktorių darbas yra žemesnės kokybės. Metinis traktorių darbu planas buvo išvykdytas 94 proc. Palyginus su praėjusiais metais, stoties pajėgumas padidėjo daugiau kaip 2 kartus.

Prie to žymiai prisidėjo griežtos darbo kontrolės įvedimas. MTS vadovybė negalestingai užgniaužė klekvienu mėgimina nesąžiningą atlikti pagal sutartis numatytais darbus.

Tvirtu žingsniu pirmyn

1947 metus Rokiškio MTS sutiko su tvirtu organizaciniu pagrindu ir tvirtu autorietai apskrities žemdirbių tarpe. Tarybų valstiečiai buvo išskirti iš naujų ūkių. Buržuazinė žemės nuosavybės forma reikialinga buvo tik todėl, kad bankininko kapitalas būtų apdraustas, kad išvairiai ir aukštėliai valdininkai gafetų supirkti iš nuskurdusiu valstiečių ūkius ir kurti naujus buržuazinės žemės reformos, kurios tikslas buvo buržuazių interesai, bet ne darbo valstiečių.

1940 m. liepos mėn. 22 d. paskelbtoji Liaudies Seimo deklaracija žemės klausimui įkūnijo Lietuvos bežemio ir mažemio amžinai troškimą – turėti žemės. Šitas didelis troškimas žemės, kuris iki šlolei buvo tik liaudies pasakose, tapė iškrenybe. Šimtai tūkstančių bežemų ir mažazemų aprūpinti žeme, gyvuliais, sėklomis ir kreditais. Palengvinti naujų kuriams apdirbtai žemė buvo išteigtais MTS ir MANP. Darbaviečių pajunta tvirtai po savo kojomis žemę, ja džiaugiai ir dirba. Tik, deja, džiaugsmas vėl neišgas. Tarybų Sajungos pasalų užpuole hitierinės gaujos, ir vėl bežemis ir mažazemis, mušamas, tampos po kalėjimus ir tremiamas į vokiskąją kategoriją. Iš jo vėl atimama žemė, derlius, gyvuliai ir inventorius. Mažazemis ir bežemis vėl priverstas dirbtį buožėmis dvarininkams ir vokiškiems kolonistams.

Pergalingajai Tarybinių Armijai išvijus iš mūsų krašto priešus, žemė vėl grįžta naujakuriams ir priedininkams. MTS apskrityje nuo 1944 m. rugpjūčio mėn. 14 d. iki šiam laiku buvo išdalinta 28.587 ha žemės iš 1348 ūkių: Iš šio ploto duota

Išsipildė darbo valstiečio svajonė

1919 metų statistikos žiniomis, Lietuvoje buvo 57.485 bežemai ir 41.449 mažazemai. Mažazemų ūkių iki 3 ha buvo 24.603 ir nuo 3–6 ha – 16.846 ūkių. Taipgi drauge bežemų ir mažazemų ūkėlių buvo apie 100.000, o dvarininkų ūkėlių priklausė daugiau kaip 1/3 viso Lietuvos žemės ploto, 76 proc. dvarininkų ūkėlių, kurios sudarė vos 0,1 proc. visų Lietuvos žemės savininkų skaičiaus, valdė 1.595.000 ha žemės.

Mūsų apskrityje vos keliolika dvarininkų ūkėlių priklausė daugiau kaip 65.000 ha žemės, o daugiau kaip 10.000 valstiečių ūkių priklausė vos apie 100.000 ha žemės. Apie 24.000 ha sudarė valstybiniai miškai, bažnytinis ir valstybinės žemės. Apie 300 ha buvo bežemų ir apie 2000 mažazemų. Lietuvos darbo valstiečiai buvo priversti arba tarnauti dvarininkams ir buožėms, arba emigruoti į užsienį. Iki 1914 m. Didžiojo karo iš Lietuvos emigruodavo kasmet apie 30.000 dvarininkų į Ameriką ir kitus kraštus. Pasibaigus Didžiajam 1914–1918 m. karui, dvarai buvo ekonomiškai pariblokstai. 1917 m. Didžiosios Spalio socialinės revoliucijos pasiekė laimėjimai rado atgarsį ir Lietuvoje. Bežemai ir mažazemai pradėjo reikalauti žemės ir nebenorėjo eiti bernauti dvarininkams,

Buržuazinė Lietuvos vyriausybė buvo priversta vykdyti žemės reformą. Tačiau buržuazinė žemės reforma sudarė gerai sąlygas tik naujoms dvarininkamsapti „centrų savininkais“, o bežemų ir mažazemų ūkėlių né kiek nepagerino. Nors bežemiams ir mažazemiams buvo duota žemės, bet ne gavė nei trobesių, nei inventoriaus, bežemai ir mažazemai atsidūrė visiškai apverktinėje padėtyje. Naujakurių ūkių, kurie negalėdavo išsimokėti skolą, buvo parduodami iš varžinių. Iki 1920 metų jau buvo parduota už skolas 35,4 proc. naujakurių ūkių. Buržuazinė žemės nuosavybės forma reikialinga buvo tik todėl, kad bankininko kapitalas būtų apdraustas, kad išvairiai ir aukštėliai valdininkai gafetų supirkti iš nuskurdusiu valstiečių ūkius ir kurti naujus buržuazinės žemės reformos, kurios tikslas buvo buržuazių interesai, bet ne darbo valstiečių.

1940 m. liepos mėn. 22 d. paskelbtoji Liaudies Seimo deklaracija žemės klausimui įkūnijo Lietuvos bežemio ir mažemio amžinai troškimą – turėti žemės. Šitas didelis troškimas žemės, kuris iki šlolei buvo tik liaudies pasakose, tapė iškrenybe. Šimtai tūkstančių bežemų ir mažazemų aprūpinti žeme, gyvuliais, sėklomis ir kreditais. Palengvinti naujų kuriams apdirbtai žemė buvo išteigtais MTS ir MANP. Darbaviečių pajunta tvirtai po savo kojomis žemę, ja džiaugiai ir dirba. Tik, deja, džiaugsmas vėl neišgas. Tarybų Sajungos pasalų užpuole hitierinės gaujos, ir vėl bežemis ir mažazemis, mušamas, tampos po kalėjimus ir tremiamas į vokiskąją kategoriją. Iš jo vėl atimama žemė, derlius, gyvuliai ir inventorius. Mažazemis ir bežemis vėl priverstas dirbtį buožėmis dvarininkams ir vokiškiems kolonistams.

Pergalingajai Tarybinių Armijai išvijus iš mūsų krašto priešus, žemė vėl grįžta naujakuriams ir priedininkams. MTS apskrityje nuo 1944 m. rugpjūčio mėn. 14 d. iki šiam laiku buvo išdalinta 28.587 ha žemės iš 1348 ūkių: Iš šio ploto duota

a) naujakuriams – 1068 sklypų 10.541 ha plotė;

b) mažazemiams – 1271 sklypas 6.960 ha plotė;

c) kaimo amatiniams – 15 sklypų 31 ha plotė.

Taigi, iš viso buvo duota 2354 sklypas 17.532 ha plotė. Be to, MTS, MANP, valstybiniai miškams, pagablininkams ir jų vairuojamais kitiems valstiečiams ir visuomenės reikalams paskirta 661 sklypas 9834 ha plotė.

Kartu su žeme naujakuriams ir priedininkams buvo duota: 2894 arklių, 3010 kitų gyvulių, jųvairos žemės ūkių inventoriams ir 1758 trobesių. Taip pat buvo duota apie 2 milijonus rublių paskolos naujoms trobesiams statyti ir žemės ūkių inventoriui įsigyti.

Dauguma naujakurių jau puikiai įsikėrė įems skiltuose ūkiuose ir vykdo stalininio penkmečio planą liaudies ūkių atkurti ir išvystyti. Darbo valstiečiai diena iš dienos vis žemėje išgyvendinti, dėkodami Tarybų vyriausybę už gautą sajagą gyventi ir dirbti.

Inž. J. BUČIUS
Rokiškio apskrities vyr. žemės tvarkytojas

VIEVO AGITPUNKTO DARBO PLANAS

Rokiškio m. agitpunktas Nr. 2, esąs Rokiškio gimnazijų patalpose, žinomas visiems miesto gyventojams.

Apskrities švietimo skyriaus partinės organizacijos sekretorius drg. Timofejevas, agitpunktų vedėjas drg. Deksnys, jo pavaduotojas mokytoja Ruseckienė, agitkolektivo vadovai drg. drg. Nastopkienė ir Smorodina ir daugumas agitatorų jidėjo daug energijos, iniciatyvos organizuojant agitpunktą. Čia erdvė, šviesa, švaru, šilta ir jauku. Kambarys apstatytas baldais. Ant sienų — žmonijos didžiųjų vadų V. I. Lenino ir J. V. Stalino portretai, plakatai, transparentai. Ant didžiųjų plakatų — Rinkimų Nuosavatai i viettines darbo žmonių Tarybas Lietuvą ir rusų kalbomis, Lietuvos TSR Konstitucija ir Tarybų Sąjungos herbas. Ant raudona medžiaga apdengtų stalų — gėlės ir grafiniai su vandeniu. Daug knygų ir brošiūrų rinkiminės kampanijos klausimais, Lietuvą ir rusų kalbomis, Lietuvą rašytojų kūriniais, o taipogi įvairių centrinių ir respublikinių laikraščių ir žurnalų. Tokia yra agitpunktų išorinė išvaizda, tačiau reikalas glaudi ne vien išorinėje išvaizdoje.

Agitpunktas rinkėjų tarpe praveda turinings, įdomų darbą.

Rinkėjai pamėgo savo agitpunktą ir uolial jį lanko. Kasdien čia pravedami pranešimai, paskaitos, pasikalbėjimai. Dalis rinkėjų člonai atėina laikraščių paskaitytis, kitis — sužinoti paskutines naujienas, treti — pasikalbėti su konsultantu apie juos jdomaujančius klausimus.

Agitpunktas dirba pagal planą, kurio sudaryme aktyviai dalyvauja agitkolektivo vadovai, agitatorai ir patys rinkėjai.

Agitatorai, pritvirtintieji prie rinkėjų namų, prele idėja informuoja rinkėjus apie visus pranešimus, paskaitas, pasikalbėjimus ir kitas masines priemones, pravedamus agitpunkte.

Paskutiniuoju laiku rinkėjai su dideliu démeisu ir įdomumu išklausė eilę pranešimų ir paskaitų apie tarptautinę padėtį, apie Tarybų Sąjungos didybę ir galia, apie TSRS penkmečio planą llaudies ūkiui atkurti ir išvystyti, apie bolševikų partiją — tarybinės visuomenės vadovaujančią ir organizuojančią jėgą, apie mūsų valstybės rinkinėnė sistemą,

apie TSRS piliečių pagrindines teises ir pareigas, apie nesugliaunamą Tarybų Sąjungos tautų draugystę ir t. t.

Savo darbą agitpunktas praveda diferencialiai. Jaunių, moterims, rinkėjams, dirbantiems gamybinié imonėse, dažnai pravedamos specialios paskaitos. I agitpunktą kviečiami pasiklausyti pranešimo arba paskaitos ir atskiru galviu rinkėjai.

Ryškūs, turinėti pasikalbėlimai apie mūsų socialistinę Tėvynę, Stalino Konstituciją, Lenino — Stalino partiją, tarybinį patriotizmą visuomet surenkai didelį kluošytojų skaičių.

Dažnai po pranešimų ir pasikalbėjimų agitpunktke rinkėjams pravedamos meninės dalys. Rinkėjai čia gauna ne tiktais naudingū žinių, bet gali gerai paliestis, paskaitytis grožinę ir politinę literatūrą. Taip dirba Rokiškio m. agitpunktas Nr. 2.

Nesenai, pastardami su rinkėjais, agitatorais ir agitkolektivo vadovais, partinės organizacijos sekretorius drg. Timofejevas ir agitpunktų vedėjas drg. Deksnys sudarė naują agitpunktų darbo planą vienam mėnesiui. Žemai talpiname šį planą.

Adriadienis, 25. XI. 19 val. Pranešimas visiems rinkėjams tema: „Nesugriaunama tautų draugystė tarybinėje daugiau autėje valstybėje“. Įvyko agitpunte. Pranešėjas mokytojas Masillionis. Atsakingas už pravedimą agitpunktą vedėjas drg. Deksnys. Dalyvavo 97 rinkėjai. Po pranešimo meninė dalis.

Adriadienis, 26. XI. 19 val. Pranešimas visiems rinkėjams tema: „Lenino — Stalino partija — Tarybų valstybės vadovaujančioji ir organizuojančioji jėga“. Įvyko agitpunte. Pranešėja mokytoja Nastopkienė. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė. Dalyvavo 101 rinkėjas.

Adriadienis, 27. XI. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais tema: „TSRS Konstitucija — nugalėjusio socializmo Konstitucija“. Įvyko agitpunte. Pokalbininkė mokytoja Einorytė. Atsakingas už pravedimą drg. Deksnys. Dalyvavo 35 rinkėjai.

Adriadienis, 28. XI. 19 val. Pasikalbėjimas: „TSRS piliečių pagrindinės teises ir pareigos“. Pokalbininkas mokytojas Nakas. Pasikalbėjimas: „127 metal nuo F. Engeleno giminimo dienos“. Įvyko agitpunte. Pokalbininkė mokytoja Nastopkienė. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė. Dalyvavo 43 rinkėjai.

Adriadienis, 29. XI. 19 val. Su jaunaisiais rinkėjais pravesti partizanės — komjaunuolės, Tarybų Sąjungos Didvyrės Zojos Kosmodemjanskajos, žuvimo dienos minėjimą. Įvyko gimnazijos salėje. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė. Dalyvavo 453 žmonės, iš jų — 89 jaunieji rinkėjai.

Adriadienis, 30. XI. 19 val. Pasikalbėjimas apie bestariniančius rinkimus i viettines darbo žmonių Tarybas. Įvyko agitpunte. Pokalbininkas mokytojas Urnevičius. Atsakinga už pravedimą drg. Nastopkienė. Dalyvavo 31 rinkėjas.

Adriadienis, 1. XII. 19 val. Su jaunaisiais rinkėjais pravesti S. M. Kirovo minėjimą. Įvyko gimnazijos salėje. Atsakinga už pravedimą drg. Genevičienė. Dalyvavo 475 žmonės, iš jų — 73 jaunieji rinkėjai.

Adriadienis, 3. XII. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais, gyvenančiais Vilnius, gatvėje apie balsavimo tvarką. Įvyko rinkėjų butuose. Pokalbininkai Nakas, Einorytė. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas. Aplankytą 43 rinkėjai.

Adriadienis, 5. XII. 19 val. Pranešimas visiems rinkėjams tema: „Stalino Konstitucija — socialistinės visuomenės Konstitucija“. Įvyko gimnazijos žaliųjų salėje. Pranešėja Nastopkienė. Atsakingas už pravedimą drg. Janullionis. Dalyvavo 493 žmonės.

Adriadienis, 7. XII. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais, gyvenančiais Dariaus — Girėno gatvė-

je, apie balsavimo tvarką. Įvyko rinkėjų butuose. Pokalbininkai Narbutaitė Br., Kakeranas. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė. Dalyvavo 39 rinkėjai.

Pirmadienis, 8. XII. 19 val. Su jaunaisiais rinkėjais pravesti pirmosios lietuviškos knygos išleidimo (400 m.) minėjimą. Įvyko gimnazijos salėje. Atsakingas už pravedimą drg. Janullionis. Dalyvavo 453 žmonės.

Trečiadienis, 10. XII. 19 val. Pranešimas apie tarptautinę padėtį. Įvyks agitpunte. Pranešėjas drg. Janullionis. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas. Po pranešimo meninė dalis.

Ketvirtadienis, 11. XII. 19 val. Pranešimas: „Nesugriaunamas stalininis komunistų ir nepartinių blokas“. Įvyks f-ke „Plūgas“. Pranešėjas mokytojas M. Onas. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė.

Pentadienis, 12. XII. 19 val. Pranešimas jauniems rinkėjams tema: „Stalino Konstitucija ir tarybiškis jaunimas“. Įvyks agitpunte. Pranešėja drg. Nastopkienė. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Šeštadienis, 13. XII. 18 val. Pranešimas: „Stalino Konstitucija — demokratikiškiausioji Konstitucija pasaulyje“. Įvyks Pramkombine. Pranešėja drg. Genevičienė. Atsakingas už pravedimą drg. Deksnys.

Sekmadienis, 14. XII. 14 val. Organizuoti rinkėjų ekskursiją į apskr. Kraštotyros muziejų. Atsakingi už pravedimą drg. drg. Timofejevas, Ruseckienė.

Pirmadienis, 15. XII. 19 val. Pranešimas apie Lietuvos TSR penkmečio planą llaudies ūkiui atkurti ir išvystyti. Įvyks agitpunte. Pranešėjas drg. Urnevičius. Atsakingas drg. Deksnys.

Antradienis, 16. XII. 19 val. Pranešimas: „Partijos ir vyriausybės rūpinimasis llaudies švietimu“. Įvyks agitpunte. Pranešėjas apskr. Švietimo skyriaus vedėjas. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė.

Trečiadienis, 17. XII. 19 val. Pranešimas: „Llaudies sveikatos apsauga Lietuvos TSR“. Įvyks agitpunte. Pranešėjas gyd. Šumskis. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Ketvirtadienis, 18. XII. 19 val. Susitikimas su Didžiojo Tėvynės karo dalyviais. Įvyks agitpunte. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Penktadienis, 19. XII. 19 val. Pranešimas visiems rinkėjams tema: „Socialistinės ūkio sistemos pirmenybės prieš kapitalistinę“. Įvyks agitpunte. Pranešėjas mokytojas Mironas. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė. Po pranešimo meninė dalis.

Šeštadienis, 20. XII. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais, gyvenančiais Kauno gatvėje, apie balsavimo tvarką. Įvyks rinkėjų butuose. Pokalbininkės drg. drg. Narbutaitė Ona ir Čepulytė. Atsakinga už pravedimą drg. Nastopkienė.

Sekmadienis, 21. XII. 16 val. Pranešimas visiems rinkėjams, pašvėstas J. V. Stalino giminimo dienai paminklėti. Įvyks agitpunte. Pranešėja drg. Nastopkienė. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas. Po pranešimo meninė dalis.

Pirmadienis, 22. XII. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais — moterimis tema: „Ką tarybų valdžia davė darbo moterims“. Įvyks agitpunte. Pranešėja LKP(b) Rokiškio apkomo darbu tarp moterų skyr. vedėja. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė.

Antradienis, 23. XII. 19 val. Paskaita: „Atominė energija“. Įvyks agitpunte. Lektorius mokytojas Žukauskas. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Trečiadienis, 24. XII. 19 val. Rinkėjų susitikimas su kandidatu į deputatus. Įvyks agitpunte. Atsakingas už pravedimą drg. Deksnys.

Ketvirtadienis, 25. XII. 19 val. Pasikalbėjimas su rinkėjais apie kandidatus į deputatus. Įvyks f-ke „Plūgas“. Pokalbininkė mokytoja Barzdaitė. Atsakinga už pravedimą drg. Ruseckienė.

DARBAS SU AGITATORIAIS

Antradienis, 9. XII. 19 val. Agitatorių seminaras. 1. Instruktyvinis pranešimas apie tarptautinę padėtį. 2. Pasidalinimas darbo potyriu, darbo duomenų suvedimais už pereitą savaitę. (Nuo XII. 10 d. iki XII. 20 d. agitatorių dirba rinkėjų gyvenamosose vietovėse ir praveda pasikalbėjimus apie tarptautinę padėtį ir rinkiminis nuostatus). Įvyks agitpunte. Pranešėja drg. Nastopkienė. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Šeštadienis, 20. XII. 19 val. Agitatorių seminaras. 1. Instruktyvinis pranešimas tema: „Mūsų kandidatus į deputatus“. 2. Pasidalinimas darbo potyriu, darbo duomenų suvedimais už pereitą laiką. (Nuo XII. 20 d. agitatorių dirba rinkėjų gyvenamosose vietovėse ir praveda pasikalbėjimus apie kandidatus į vietas darbo žmonių nuostatus). Įvyks agitpunte. Pranešėja drg. Nastopkienė. Atsakingas už pravedimą drg. Timofejevas.

Pastaba: 1. Agitpunte įvestas kasdieninis dežuravimas nuo 12 iki 23 valandos.

2. Kasdien nuo 18 iki 21 valandos agitpunte dežuruoja konsultantai.

3. Vieną kartą per dešimtadienį pageldaujantieji gall Gauti juridinę konsultaciją.

Kandidatų į viltines darbo žmonių deputatų Tarybos statymas

ALEKSANDRAVĖLĖ

Valsčiaus darbo valstiečiai gausiuose savo susirinkimose vieningai pasiskė už kandidatus į apskrities darbo žmonių deputatą Tarybą — drg. drg. Bučių Eduardą (Aleksandravėlės apyl. vykdomojo komiteto pirmininką). Agleja Jerofiejus (valsčiaus partinė organizatorius), Čypa Joną (LLKJS Rokiškio apskrities komiteto sekretorių), Geldontienė Olę (darbo vilties) ir Markovą Joną (darbo valstietį — Tėvynės karo dalyvi).

P. Šratas

KAMAJAI

Šventiška nuotaika spindėjo iš Kamajelių apylinkės darbo žmonių veldų, susirinkusių Vašakų kaime išstatyti kandidatą į apskrities darbo žmonių deputatą Tarybos deputatū.

Drg. Zaborskas pasiūlė vienems gerai pažistamo demobilizuoto kario drg. Kazanavičiaus Antano kandidatūrą.

Drg. Kazanavičiaus kandidatūrą parėmė visa eilė darbo valstiečių,

Tinkamesnio žmogaus, kuris galėtų taip gerai atstovauti mūsų reikalams apskrities Taryboje, mes nerasisime, — pareiškė apylinkės vykd. k-to pirminknas drg. Smalstys.

Apylinkės žemdirbių vieninių nutarė savo kandidatūrą į apskrities Tarybą išstatyti tarybinei santvarai atsildavus valstietį drg. Kazanavičių Antana.

J. Klasys

KARO KURSTYTOJAI

Fašizmo draugas Pijus XII

(Tiesinys iš „T. R.“ Nr. 142 (440)

Už tokį užmokestį popiežių Benediktas XV pažadėjo visokeriopą paramą kaizerinei Vokietijai. Kita išsišakoju si ir skaitlinga katalinė agentūra turėjo vesti kenkimo, šnipinėjimo ir diversijų veiklą Antantės kariuomenių užnugaryje.

1918 metais griuvo kaizerinė Vokietija. Kartu su ja vėjais nuėjo ir visų Vatikano suokubininkų, o taip pat ir Pačellį, užmačiai.

— Daugiau ištvermės. Mes savo pasiekime, — kalbėjo Vatikane.

Eugenijui Pačeliui paverdė pašilksti Vokietijoje. Jis turėjo vadovauti slaptajam katalinų dvasiškių karui prieš demokratiją ir padėti atkurti imperialistinį slibiną Europos centre.

1925 metais Pačeliui paruošė konkordato pasirašymą, 1928 metais užsidėjo kardinolo kepurę, o 1930 metais buvo atsauktas į Romą: jis tapo Vatikano valstybės sekretorium — pople-

PAGALBA AGITATORIUI RINKIMINĖJE APYLINKĖJE

Tarybų Sąjungos piliečių teisės ir pareigos

Nė viena konstitucija pasaulio neapribina liudies masių tokiomis plačiomis teisėmis, kaip Tarybų Sąjungos konstitucija. Jos pagrindą sudaro socializmo pagrindai, Ji įtvirtina didžiulius tarybinės liudies ir tarybinės demokratijos pasiekimus, apsaugo darbo žmonėms patinkamą ir naudingą tvarką.

Tarybinė demokratija nežino jokių piliečių teisės ir laisvų apribojimų. „Ne turtinė padėtis, ne tautinė kilmė, ne lytis, ne tarybinė padėtis, o kiekvieno piliečio asmeninė gamumai ir darbas nustato jo padėti visuomenėje“ (Stalinas).

Tarybų Sąjungoje nėra križių ir nedarbo. Visa socialistinė liudies ūkio organizacija užtikrina kiekvienam žmogui teisę į darbą. Darbas TSRS yra visų pareiga, garbės, slovės, šaunumo ir džyvyriskumo reikalas. TSRS Konstitucijos 118 straipsnis pareiškia: „TSRS piliečiai turi teisę gauti garantuotą darbą, apmokamą pagal kiekybę ir kokybę“.

Tarybų Sąjungoje žmonės dirba sau, save valstybei, ir juo geriai dirba tarybinis žmogus, juo daugiau pagarbos nusipeino.

Kapitalistinė šalyse yra milijonai bedarbių. Žmonės, baimesieji aukščiausias mokslo išstaigas, dažnai priversti dirbtai įmonėse kaip juodadarbiai.

„TSRS piliečiai turi teisę į polisi“... pasakyta Stalino Konstitucijos 119 straipsnyje. Darbo žmonės kasmet suteikiamos eilinės neapmokamos atostogos paliekant darbo atlyginimą. Mūsų šalyje sūkurtas platus mokyklų tinklas. Tik per vieną penketį — nuo 1933 iki 1938 metų buvo pastatyti 20 tūkstančių mokyklos pastatų, t. y. beveik tiek, kiek per 200 metų buvo pastatyta caro Rusijoje. Mokyklose mokėsi 32 milijonal žmonių.

Aukščiausias mokslas tapo

prieinamu kiekvienam. Visoje

Ikrevoliucinėje Rusijoje buvo

ir viso 91 aukščiausio mokslo

ištaiga. Jose mokėsi 112 tūkstančių studentų. TSR Sąjungoje

ra pie 800 aukščiausiu moks-

bibliotekų tinklas. Visa tai įgauna tarybinius žmones faktiškai išnaudoti savo teisę į polisi.

Kapitalistinė šalyse atostogos sutelkiamos pačių darbininkų sąskaita, kurortais gali naudotis tik pasiturinčios klasės.

„TSRS piliečiai turi teisę į medžiaginį aprūpinimą senatvėje, o taip pat susigrus ir netekus darbingumo“... — pasakyta Konstitucijos 120 straipsnyje. Ta teisė užtikrinama tarybiniam žmogui socialistinio apdraudimo išvystytą valstybės sąskaita, o ne atskaitymo iš darbininkų ir tarynautų atlyginimo keliu, kaip tai daroma daugumuje kapitalistinių šalių.

Juo smarkiai auga socialistinių liudies ūkis, juo daugiau išleidžiama leši socialistiniam draudimui: 1924—1928 m. m. jos sudarė apie 4 milliardus rublių, o pokariname penkmete — prašoks 62 milliardus rublių.

„TSRS piliečiai turi teisę į mokslą“... pasakyta konstitucijos 121 straipsnyje. Ta teisė užtikrinama visuotinu ir priavomuoju bei nemokamu septynerių metų pradžios mokslu. Mūsų šalyje sūkurtas platus mokyklų tinklas. Tik per vieną penketį — nuo 1933 iki 1938 metų buvo pastatyti 20 tūkstančių mokyklos pastatų, t. y. beveik tiek, kiek per 200 metų buvo pastatyta caro Rusijoje. Mokyklose mokėsi 32 milijonal žmonių.

Aukščiausias mokslas tapo prieinamu kiekvienam. Visoje ikrevoliucinėje Rusijoje buvo ir viso 91 aukščiausio mokslo ištaiga. Jose mokėsi 112 tūkstančių studentų. TSR Sąjungoje yra apie 800 aukščiausiu moks-

lo ištaigų, kuriose mokosi apie 200 tūkstančių studentų — daugiau kaip 22 Europos šalyse, drauge paimitose.

Didžiulių tarybinės liudies pasiekimų yra moterų ir vyru lygiaveikslumas visose ūkiu, valstybės, kultūros ir visuomenėlio — politinio gyvenimo srityse. Valstybė saugoja motinos ir vaiko interesus. Moterims glaudymo atveju suteikiamas atostogos su apimokėtu išlaikymu. Tam, kad moteris galėtų dirbtai įmonėse, ištaigose, kolektyviniuose ūkiuose ir tuo pačiu metu auklėti vaikus, šalyje organizuotas platus lopšėlyje ir vaikų darželių tinklas.

Suteikdama Tarybų Sąjungos piliečiams plėčias demokratinės teisės, TSRS Konstitucija įpareigoja juos tuo pat metu vykdymi ištatyti, prizūrēti darbo drausme, sažiningai atsižvelgti į visuomeninę pareigą, gerbti socialistinio bendro gyvenimo taisykles. Kiekvienas TSRS pilietis turi saugoti ir tvirtinti visuomeninę socialistinę nuosavybę, kaip šventą tarybinės santvarkos nelyčiamajį pagrindą, kaip Tėvynės turto ir galybės šaltinį, kaip visų darbo žmonių pasiturielio ir kultūrinio gyvenimo šaltinį.

Šventa Tarybų Sąjungos piliečių pareiga yra mūsų didžioji nuostatos Tėvynės gynimas. Ir taikios statybos metalas, ir Tėvynės karui audruo tarybiniai žmonės viso pasaulio aktyvaiždoje parodė, jog jie ligi galbūdi Stalino Konstitucijos užfiksuotų pasiekimų sargyboje. Su Stalino Konstitucijos vėliau jie eis pirmyn į naujas pergalės kovoje dėl didžiųjų pokariinio penkmetės darbų plano įvykdymo.

B. Kandidatas

KARO KURSTYTOJAI

B. Kandidatas

Žiaus užsienio reikalų ministras.

Dar gerokai prieš vokiškiems fašistams ateinant į valdžią, Pačeli dejo vilnis į Hitlerį ir jo kiliuk. Jis nekarta nurodinėjo vokiečių kataliku centro partijos pirminkinkul pratolit Kaasui, esą reikalinga visomis priemonėmis juos remti.

Hitlerinė Vokietija ir Vatikanas 1933 metų birželį sudarė konkordatą dėl abilalinės paramos.

Negalima pasakyti, kad Pačeli buțu nenuoseklius.

Pasirašydamas konkordatą ir laimindamas karui padegėjus Vakuose, jis neužmiršo taip pat agresorių Tolimuojuose Rytuose. Milžiniškas nuotolis nesuliekuo Vatikano bei Tokio švelnios draugystės ryšių. Pačeli dar 1937 metais pasiūlė kataliku dvasiškijai Kinijoje besąlyginiai remti Japoniją veiksmus. Tolimieji Ryta užtvindytų kataliku misjonieriais ir visa ar jame nuolat šnipinėdavo Japonijos naudai.

1938 metais Vatikano valstybinis sekretorius prie savo kardinoliškos sutanos prisiseigė aukščiausiajį Mandžiu-Go ordiną. Išdidžiai ir pasitenkinęs nešiojo kardinolas šią, už paramą samurajų žvalgybai gautą, dovaną.

Draugystė su Hitleriu bei švelnūs Jausmai japonams lengvai susigyveno šloje širdyje su karšta meile doleriams (reliškiai) ir tiems, kieno kišenėse tie doleriai yra.

Vien tik todėl Vatikano valstybinis sekretorius padėdavės Hitleriui rengti įsiveržimą įukanot Albioną ir atvėrės Japonams kelią į Piri Harborą, teikdavęs taip pat visokias pastlaugas anglų — amerikonų imperialistams.

1936 metais spalio mėnesį Eugenijus Pačeli nutarė asmeniškai patikrinti savo ganymtinius anapus vandenyno, pasižiūrėti, kaip sakoma, „kas kiek kaunuja“, užmegzti asmeniškų ryšių su Uol-strito tūrais ir, kad lengviau būtų turtis ateityje, išreikalauti nuolatinio Amerikos pasluntinio Vatikane paskyrimą.

Kaip žinoma, pinigų maišeliui nelabai tereikia draugų, jei beveilija turėti tarnus.

Tai suprato ir kardinolas Pačeli. Jis pasistengė irodinti, kad moka užmiršti draugystę. Jis paslėpė širdį kišenėn. Jis irodinėjo, kad galjs būti tarnu, jeigu doleriu reikalingas tarnas.

Vatikano kardinolo laukė anumet svečiuosna senieji jo vokiškieji draugai. Jie tikėjosi, kad fioletinė jo sutana ir raudonoji kardinolo kepurė turėsiantis puikiai derintis Niurnbergo sąskrydžio rudame fone. Kardinolas, tačiau, neatvažiavo. Jis tuo metu išplaukė anapus vandenyno.

„Trisdešimties dienų bėgyje Pačeli iš šešiolikos JAV bažnytinų provincijų aplankė dyvilką, — raše Paryžiaus savalstybės „Europeu“ savo 1936 m. lapkričio 18 d. numeryje. — Daugiau trylikos tūkstančių mylių nukellavo Jis traukiniai, automobilių ir lėktuvu. Keturi universitetai paskelbė jį savo garbės daktarū. Jis pritruko laiko aplankyti vieną vyskupą, norėjus paskelbti jį raudonodžių genties garbės vadu“.

Rinklinio darbo kronika

Puošniai sutvarkytas
agitpunktas Južintų miestelyje. Agitpunktų vedėjo pastangomis įrengtas radijo aparatas, pačios palapės išpuoštos tarybinės vadu portretais, šoklis, plakatais. Gausu rinklinės literatūros. A. Šileikis

Aktyvial dirba valstiečių tarpe, vedami rinklinėj agitacinių darbų, Rokiškio valsčiaus agitatorai drg. dig. Gaudžė — Lukščiai apylinkėje ir Miškėnai — Vyželiai apylinkėje. Jų pravedam paskaitą apie demokratikus laimėjimus klausosi didžieli skaicius rinkėjų, jų tarpe — jaunuolai-és. V. Šerelis

Didelio pasisekimos valstiečių tarpe turi Pandėlio valsč. Kazliškio prad. mokyklos vedėjas drg. Bulka Antanas, kurio pravedamos paskaitos rinklinėmis temomis randa didelių atgarsį. Apart pravedamo rinklinių nuostatų ir kito rinkinio agitaciniu darbu mokyklos Bulka savo pranešimose vienuomet nušviečia ir tarptautinio padėti. K. Balnys

Idomiai praveda paskaitas jaunuju ir seniju rinkėjų tarpe Panemunėlio valsč. agitatorai — mokytojai drg. dr. Kazlauskas Jonas ir Goveidas Alf. Jų pravedamus paskaitų temos — „Tarybinės valstybės valdžios organai ir TSRS politinis pagrindas“, „Tarybinės piliečių teisės ir pareigos“ ir kt. Pirmasis agitatorius dirba Panemunėlio st. apylinkėje, antras Panemunėlio m. apylinkėje. J. Zaremba

Aišku, pasikalbėjimai su Uol-strito atstovais domino Pačeliu daugiau už kalbas su raudonodžiais.

Prieš pat antrojo pasaulinio karo pradžią kardinolas Eugenijus Pačeli nustojo gyvavęs, biuromos bankininko stūmė priešais savo pateisino savo dėdės vilius. Jis ižengė popiežių sostą ir gavo Pijaus XII vardą...

Iš Vatikano šiuo metu dažnai pasigirda įsjeidė, skriaudos kuras pini balsai. Jei tvirtina, esą kaip ro metu „nenuodėmingasis“ prisaikės visiško neutralumeta.

Savo teigimui šie Pijaus XII gynėjai neturi tačiau kuo pagrįsti.

Pijus XII niekada nei vienmyždžiu nėra apkaltinės žmogėlių ir budelių, niekada nekėlė. Jis savo balso nei prieš Hitlerį nei prieš Mussolini, Franko kitus Europos kvislingus belėtenus, paverstusius Europą į žinišku kapinynu, kalėjimų dėmirties stovyklų karalyste.

(B. d.)

Atsakingas redaktorius Anatolijus Fainblumas

Inklūnio darbo kronika

Lėli aktyvumą rinkime kampanijoje rodo Kamėsčiai ž. Ūkio kooperacijos mininkas drg. Kondroška, a vienas iš geriausių agitacijos valstybėje. Dr. oškos įdomiai pavedamų klausos nemažos darstiečių — senųjų ir jaunieji — grupės. Veda tarpe rinkiminių agitacijų drg. Kondroška taip pat nuvoja ir žemės ūkio akcijos tikslus.

V. Vilutis

plat plečiasi rinkiminių aškinamas darbas valsčiuje. Drg. drg. vičius, Foininas Leonas valsčiaus agitatorai rinkime, apart pačių rinkimostatų povedamo nagri- poveda paskaitas apie Konstituciją, stalininį žito planą, nušviečia tai, dinė valdžia davę apskri- valsčiaus darbo valstiečiai. Taip pat gvidenami ir inės politinės padėties ai. A. Šileikis

ug energijos rinkietes Tarybos kam- rono nemažas Juod- slaus liudies švietėjų ytojų skalčius. Iš jų pa- il drg. drg. Mulvynas nuškiuo prad. mokyklos ir Baltuvis Petras (Juod. mokytojas). Išvyk- valsčiaus apylinkes, dar- lečių susirinkimuose Jie i praveda paskaitas, dami Jas viltine faktine, ir tuo sukelia rinkėjų desnį domėjimąsi. Jie dina rinkėjus su jų tel- pareigomis, kurias už- demokratiskiausiojai pa- Stalino Konstitucija, tali, kokia didele para- tais naujakuriams ir alams suteikė Tarybų placių nušvietė social- lės darbo žmonių lai- jvaliui valstybiniu srityse.

P. Maželis

ia agitatorui

AS TAI YRA VALSTYBĖ?

T. R. Nr. 144 (451) vės visuomenė paketė santvarka. Feodaliniukai buvo Jau naujas i klases: feodalai (okus) ir baudžiauninkus, kurių feodalus Jau užmušti, bet kuriuos jų pardouti, nupirkti. Feodalai, kurie sudarė buvo mažumas — y, kurie valdė žemę, priklausomybėje. Vi- buvo tik dvarininkai, i g buvo visiškais be- Baudžiauninkų padėtis mažai kuo skyrėsi nuo dėties vergovės san- laikais. Bet vis dėlio minkas pagal įstatymą e feodalo betariška. Feodala, valdė ga- ylemonėmis ir turėjė nuosavybę i baudžiau- egailetingai baudžiau-

Obelių miestelio agitpunkte

Kada éjau į Zygį, į tolimus kruštus... — nuskambėjo pas- kuliniai patefono plokštelės dainos garsas. Agitpunktė vedėja drg. Kietytė nuémė plokštelę ir, atsargiai padėjusi, ieškojo naujos. Ant gražiai papuoštu sleniu kabėjo didžiųjų tarybinės liudies vadų portretai, kurių živilėnai priminė didelius laisvės kovų žyglius.

Darbo valstietė drg. Macijauskienė, susimaičiusi, stebėjo di- deli spalvotą plakatą, kuris valzavo du šančius karius; vienas jų buvo Didžiojo Tėvynės karo dalyvis: tvirtas, šviesus, kovui užgrindintu veidu. Jo plati krūtinė puošė ordinų ir medalių juostelės. Antras, jaunas, tik ka atėjės karo tarnybony karas, perimdamas iš vyresnėjo draugo ginklą, ryžtingai spaudė ištisą frontininko ranką. Jotiesius akių živilėnus tarytum sa-

kyle sakė: „Būsiu vertas tavęs, drauge!“

— Ir kagi taip įsitikėjė? Pasidabojai, a? — truktelejo Macijauskienė pusamžė moteris.

— Štai, štai — man labai matytas. Rodos, kaip tik jis pirmutinis puolė su automatu vokiečius, kurie bėgo per mūsų lauką, — nekalai nusisypsojus, atsaka ši.

I agitpunktė rinkosi naujų laukytojai. Drg. Kietytė tarkė, dėlto ant stalu rinkiminė lė- ratėrų ir ruošėsi paskaitai. Kai nutlio dažna, drg. Kietytė pra- bili į susirinkusius, kurių dangua sudarė moterys:

— Didžioji Stalino Konstitu- cija, suteikusi darbo žmoriems laisvę, ištraukė darbo moteris iš skurdo ir davė jai ligias iš esu vyras.

Susirinkusieji įdomiai klausėsi ir kiekvieną kalbėtojų žodį

dėjosi į galvą. Ji daug pasakojo apie tarybinės moterų idvy- riškus žygijus Didžiojo Tėvynės karo frontuose ir užfrontėje; apie moteris — socialistinio darbo idvyres; plačiai nušviestė rinkiminius nuostatus, pabrėždama jų demokratikumą.

Šiabiagus pranešimui, susi- rinkusieji dar kuri laiką klausėsi radijo pranešimų, kiti skaitė laikraščius, o dar kiti tarpusa- vyje šnekėjosi apie darbininkų išnaudojimą kapitalistiniuose kraštose. Prie paskutinių grupės buvo vyras, prahlę, savo jaunystės prakaita ir jégas išla- šinę buožų laukuose.

Macijauskienė ir kitos susi- rinkusios moterys kalbėjos apie moteris: laivų kapitonus, lakūnes, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus ir kt.

Kai iš agitpunktės pradėjo skirstytis lankytai, buvo vėly- a naktis,

P. Pažuolis

DIDŽIOJI TEISĖ

(Jaunuju rinkėjų — mokinį rinkiminės nuotakos)

Ryto sutemos dar gaubia gatves, kuriomis iš visų miesto kampelių, nešini knygomis, sku- ba gimnazijon mokiniai.

— Žinai, — kalba eldamas Jonas, šeštos klasės mokinys, savo draugui Antanui, — Juk ir aš balsuoš. Pirmą kartą sa- vo gyvenime.

— Tiesa, tu tiki pirmą kartą, — lyg pasidžiuodamas sako draugas. O žinai — keletas Jausmas apima. Jauti, jog ir tu dalyvauji valstybės valdyme, duo- di balsą, pasijunti kažkaip iš- didžiai. O kai gauni rinkiminį būtletenį, tai tikrai apima kaž- koks Jausmas. Turi jį rankoj ir nori, kad tuo daugiau žmonių pa- matytų, jog ir tu balsuoji.

— Iš aš nekantriai laukiu rinkimų dienos. Nuostatus jau ke- lis kartus perskaiciau, o vis atro- nėdo, kad esu mažai juos nagrinėjės. Klausiai, Jonai, tu man papasakok, kaip ten viskas vyksta, kaip gauvi būtletenį, kaip Jis atrodo?

Taip bekalbėdami, draugai prieinā baltus gimnazijos rū- mus.

Pamokos bėgo greit, ir visi labiausiai laukė pamokų pabaigos, kai į klasę atėlės pasikalbė- jimi pravesti klasės auklėtojai.

Po skambučio pas šešokus jeina auklėtojai. Jis, kaip visuomet, su šypsniu lūpose, rūpes-

tingai apžveigia auklėtinius ir taria:

— Šandien managrinėsime rinkiminės nuostatus. Bet dar prieš tai sudarysime sąrašą mūsų klasės rinkėjų. Ar yra tokiai, kurie dar ši kartą negalės balsuoti, t. y. tie, kurie dar neturi 18 m?

Atsirado trys mokiniai. Ju- veiduose aškių spindį liudėjo žymės. Budri auklėtojos akis tai pastebė:

— Nieko, neliūškite, kitą kartą ir Jūs Jau balsuosit.

Po kiek laiko auklėtoja klausia:

— Ar yra tokiai, kurie balsuos tik pirmą kartą?

— Yra, — sako atsistodamas Antanas.

— Tačiau vienas? — ji užsirašo ir pradeda mokiniamis aškininti rinkiminės nuostatus. Klasės tylu. Visi sukaupę démesį klausosi auklėtojos aškinimui. Kiekvienas nori pasisavinti kuo daugiau žinių, kuo geriau atlikti tarybiniu pillečiu pareiga. Po kurio laiko auklėtoja baigia ir sako:

— Na, gerai, pirma kalbėjau aš, o dabar pakalbės Jūs. Pa- vyzdžiul, Antanas — už ką tu balsuos?

— Aš balsuosiu už geriausius liudies sūnus ir dukteris, už komunistų ir nepartinių bloko

Taip jvykdavo buržuazinės revo- liuciujos, atgabenusios prie val- džios buržuaziją. Buržuazija, liudies masėms padedant, nugalėjusi feudalizmą, sudarė savo valstybę — savo klasinių interesų apsaugos įrankį.

Nugalėjusi buržuazija žiauriai apgavo liudies mases. Jos paskelbto „laisvė“ buvo laisvė buržuazijai, tiems, kas valdo privatinę nuosavybę, gamybos priemones.

Kapitalistinės santvarkos pa- grindas yra kapitalistinė gamybos priemonių nuosavybė, be gamybos priemonių samdomųjų darbininkų nuosavybės. Sam- domuosis darbininkus kapitalis- tas negali nei užmušti, nei par- duoti, nes Jie laisvū nuo asme- ninės prieklausomybės. Bet dar- bininkai, neturėdami gamybos priemonių ir, kad nemirštų ba- du, yra priversti pardavinėti kapitalistui savo darbo jėgas ir tuo pačiu neštį ant sprando iš- naudojimo jungą.

Valstybė įsikurė kaip val- džios organizacija pačios galin- giausios, ekonomiškai viešpa- taujančios klasės, kuri valstybės deka tampa ir politiškai vie- pataučia klase.

Tokia yra kleklėnė iš- naudotojų valstybė. Tokia buvo vergovės valstybė — vergų savininkų valstybė vergams engti ir slėgti; tokia buvo ir feodalinė valstybė — įrankis dvarininkų rankose baudžiauninkus engti; tokia yra ir dabartinė buržuazinė valstybė — kapitalo įrankis samdo- majai jėgai išnaudoti.

Všoms išnaudotojų valsty- bėms: vergovės, feodalinės ir buržuazinės — būdingos dvi pagrindinės funkcijos. Pirmoji — vidujinė, pagrindinė funkcija — išlaikyti išnaudojamajai dauguma Jungs. Antroji funkcija — išorinė, ne pagrindinė — plėsti savo viešpataučios klasės teritoriją kitų valstybių teritorijų saskaiton arba ginti

Apleistas rinkiminis agitacinis darbas

Siūbiškio apylinkės (Pandėlo valsč.) agitpunktė patalpos iki šioliai nesutarkyti, nepapuoštos, nėra budinių agitatorų. Agitpunktė vedėja mokytoja drg. Karavičiūtė. Julė randasi šio darbo nušalyje: neorganizuojama apylinkės darbo valstiečių i agitatorų eiles, ji pati nepraveda jokio rinkiminių aškinamojo darbo valstiečių tarpe. Agitpunktė beveik nėra neleido todėl, kad čia nieko, išskyrus keletą laikraščių, nėra. Agitpunktė patalpose paskaitų, pranešimų, pokalbių nepravedama, nėra savivieklos ratelų pasirodymų. Agitatorų kolektivas, kurį tesudaro keli žmonės, taip pat mažai teidirba, nes nėra sudaryta jokio darbo plano, kuriuo galėtų vadovautis.

Valsčiaus vadovybė turi pa- rodyti iniciatyvą tam, kad šis agitpunktas įgyvendintų i rinkiminį darbą rinkėjų tarpe.

St. Blaževliūnas

Nesutarkytas agit- punktas

Agitpunktai rinkimų i vienines darbo žmonių deputatų Tarybas kampanijoje vaidina vieną iš svarbiausių vaidmenų. Ypatin- gai svarbių reikšmę agitpunktai turėtai kai. Ten jie sudaro pagrindinį atramos tašką rinkimino mašinio agitacijos darbo pravedime.

Šito viso nenori suprasti ir išsamoniinti Kamajų valsčiaus Valtkūnų apylinkės Vabolių agitpunktė vedėja drg. Bleliūnaitė Liudė.

Vabolių agitpunktas įsikūrė pradinės mokyklos patalpose. Agitpunktė patalpoje be stalo, vienos kėdės ir poros portetu nėra dauglau nėra. Visą litera- turinį agitpunktą bagažu sudaro keletas brošiūrėlių. Į nesutarkytą ir neapšviesta patalpą darbo valstiečiai lankosi negausiai.

Kamajų valsčiaus vadovai pri- valo atkrepti rimtą dėmesį į Vabolių agitpunktą, kad Jis būtų tuoju sutvarkytas.

P. Kepalas

KAS TAI YRA VALSTYBĖ?

(Atkelta iš 3 ps.)

Toliau, tai — milžiniškas valdininkų aparatas jvairiems mokesčiams rinkti, buržuaziūnams įstatymams gyvenimė pravesti ir t. t. Pradedant nuo valstybės sostinės ir baigiant išlismuoju kaimu, nustiesė buržuaziūnė valstybėje štios milžiniškos valdininkijos glijos. Valdininkijos aparatas, glaudžiai susietas su vlešpataujančiomis klasėmis, igyvendina jų valią ir pagelaudavimą.

Tiksli išlaikyti savo vlešpatavimą, išnaudotųjų klasės per savo valstybinį aparatą išleidžia daugybę įstatymų, kurie ir užtikrina tvarą ir taisykles, pagelaudinatas išnaudotojams.

Vlešpataujančios klasės išdirba ir tobulinā irankius darbo žmonėms dvasinių paveikti. Bažnyčia, mokykla, laikraštai ir knygos, mokslo, teatras, kinas, radijas, buržuaziūnės ir smulkiosios buržuaziūnės partijos, išnaudojamos buržuaziūnų valstybės mechanizmui sustiprinti, tarkauja išnaudotojų klasės interesas.

Buržuaziūnės konstitucijos, priedengamios jvairiomis frazemis „apie laisvę ir lygybę“, įstatymais įtvirtina buržuaziūnų vlešpataujančią padėtį ir darbo žmonių beteisišką padėtį.

Iš tikruju, kokiomis gi formomis beprisidengtų buržuaziūnė valstybę, tai — mašina išnaudojamosioms klasėms parvergti išnaudotojų rankose. Buržuaziūnė valstybė — buržuaziūjų diktatūra prieš darbo žmones ir demokratiją, visuomenės nereikšmingos mažumos — turtojų labui.

„Buržuaziūnė valstybėi formas ypatingai įvairios, bet jų esmė viena: visos štios valstybės esančios... būtinai buržuaziūjos diktatūra“. (Leninas).

KARO KURSTYTOKAI

Fašizmo draugas Pijus XII

(Tiesinys iš „T. R.“ Nr. 144 (45))

Kai praneša užsienio laikraščiai, šiuo metu ruošiamasi sudaryti sutartį tarp Vatikano ir JAV. Pagal tą susitarimą abi šalytampriai bendradarbiaus tarpautinės politikos srityje.

Kokios gali priežastys?

Argi kas nors ruošiasi pulki „Cita dėl Vatikano“ stenais, nejaugiai trys šimtai žaninių gvardiečių nepasiltiki savo pentinu astrumu ir aklinančia sultonų kepurėse Jėga?

O Hari Trumenas, — ar jau neteko jis pastiūkėjimo save Jėgomis? Kuriem galam prieškė jam sustiprinti JAV ginkluotasis pajėgas sajunga su Vatikanu gvardija?

Priežastys, tarp kitko, visai paprastos. Amerikos bankininkams, sugarolvojusiems siekti pašalinio vlešpatavimą, „švenčiausias“ Pijus XII reikalingas, kaip voras, kurio voratinkliai išsidraikę visose pasaulio šalyse, galintis tuos savo voratinklius paversi Amerikos monopolijų heraldu, Prancūzijoje —

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Pusė mėnesio vyksta Užsienio Relkaļų Ministrų Tarybos Londono sesija. Kaip ir ankstiau, aštrus nuomonų skirtumas iškyla dėl svarbiausiojo darbų klausimo — taikos sutarties su Vokietija paruošimo. Tarybinė delegacija yra tos nuomonės, kad neišsprendus šio klausimo, negalima įvesti tvirtos demokratinės tvarkos Vokietijai suskaityti. Kaip tik dėl to anglų ir amerikiečių spauda pastarojo dienomis vėl pradėjo kalbėti apie sustingimą, tariamai susidariusių sejų darbuose dėl tarybinės delegacijos nenuolaidumo.

Sesijos darbo elga leidžia teigti, kad JAV, Anglijos ir Prancūzijos delegacijos šiuo atveju laikosi kitos nuomonės.

Sutikusios tarybinės delegacijos išlikinamų argumentų įtakoję pradėti darbą nuo šio klausimo vystomy, vokarų šalių delegacijos prieinasi į praktiskam išsprindimui. Išdavoje nepavyko pajudinti klausiną dėl visos Vokietijos vyriausybės sukurimo. JAV, Anglijos ir Prancūzijos delegacijos atsišakė pirmi V. M. Molotovo pasiūlyta rezoliucija dėl Vokietijos suskaidymo politikos pasmerkimo. Vokarų valstybių atstovai, kurie taip dažnai giriši savo demokratizmu, atsišakė sutikti su vokiečių tautos referendumu, reikalingu tam, kad išaiškintų visos dėl busimo valstybinio Vokietijos sutvarkymo.

Vokarų šalių delegacijos atmetė taip pat V. M. Molotovo padarytą pasiūlymą apie tai, kad visos keturių vyriausybės per dviejų mėnesių laiką paruoštu savo projektus taikos sutarciai su Vokietija.

Tuo pačiu metu trys didžiosios valstybės, mėginančios prieinasti tarybinei delegacijai savo valią, vykdo, separatiniu suokalbio taktika. Londono laikraštis „Inving — standart“ pranešė, kad JAV pasiuntinės buvo vyksta slaptos derybos,

kuriose dalyvauja Maršalas, Bevinas ir Bido.

Tokių būdu, šios delegacijos toliau tuošia antidekomratinę, neteisingą taiką.

Vakarų valstybės, tikėdamatos, kad sesija „sužlugo“, tuošiai realizuoti savo planą Vokietijai suskaityti. Kaip tik dėl to anglų ir amerikiečių spauda pastarojo dienomis vėl pradėjo kalbėti apie sustingimą, tariamai susidariusių sejų darbuose dėl tarybinės delegacijos nenuolaidumo.

Ryšium su tuo, kad trys vokarų šalių delegacijos svarstant ekonominius klausimus reikalo, kad pagrindu kūtu palimi Anglijos pasiūlymai, pakartantiesi Potsdame konferencijos nutarimus, V. M. Molotovas padarė pareiškimą, demaskuojantį Potsdame suderintų nutarimų pakirtimo politiką. Tu pačiu metu, darydamas nuolaidą kitų delegacijų pageladavimams, TSRS delegacijos galva pasiūlė apsvarstyti ekonominius Vokietijos klausimus, nagrinėjant lygiai greta ir lygiu mastu tarybinius ir angliškūs pasiūlymus, kaip darbo medžiagą.

Nepaisant Didžiosios Britanijos atstovo prieštaravimų, tokis klausimo apsvarystymo būdas buvo priimtas, ir šauksmai apie „sustingimą“, kurie siekė šantiuoti tarybinę delegaciją, turėjo nutilti.

Mėginančių prieinasti reakcinių Vokietijos klausimo išsprindimą grąso tiek tautų, nukentėjusių nuo vokiškosios agresijos, interesams, tiek ir pačios vokiečių tautos interesams.

Daugiau kaip 2000 visų keturių Vokietijos zonų delegatų susirinkę Berlyne į II audites kongresą „Už vienybę ir te-

„Lia Krua“ gleda vieną ir tą pačią daina.

Pijaus XII juodieji karai visiškai atvirai kviečia karai prie TSRS. „Kodėl nenumestai atominės bombos į Rusiją“ — pareiškė fašistas Kirkonel paskaitoje, kurią organizavo kataliku dviaskiškių Kanadoje. Ta pati kalba Heili, buvęs Amerikos kariuomenės kapellonas, užklause 1947 metų rugėjo mén. „uzsienio karų veteranų“ suvažiavime Kliuvene:

— Kada gili mes panaudosime atominę bombą, kuria dėvas mums įteikė taikai pasauliye padaryti?

Vatikanas dabar skubiai ruošiasi naujo spektaklio pastatymui. Rengiami jau garsiniai ir šviesos efektais.

Tie efektai turės lydėti iškilmingą komunizmo, kaip pavojingiausios „naujuosius laikų erzijos“ nuteisimą.

Pasaulio katalikų bažnyčios suvažiavimo, kur ir turės įvykti šis spektaklis, programos parengimą popležius Pijus XII paverdė labiausiai prityrusiems savo padėjėjams — Amerikos monopolijų agentul kardinolui Spel-

singą taiką“, pasisakė už politinę ir ekonominę Vokietijos vienybę. Jie teisėtai reikalavo sudaryti vienlingą Vokietijos vyriausybę ir kad ji būtų išklausyta taikos konferencijoje prieš pasirašant taiką. Tai vienintelis galimas kelias į tvirtą taiką.

* * *

Bulgarijos sostinė Sofijoje nesenai buvo pasirašyta draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpinės pagalbos sutartis tarp Bulgarijos ir Jugoslavijos.

Bulgarijos vyriausybės galva G. M. Dimitrovas šiai žodžiai apibūdino šios sutarties uždavinius:

„Pirmasis uždavinys, kuris išplaukia iš mūsų sudarytosios sutarties, — tai bendromis jėgomis apsaugoti mūsų laisvę ir nepriklausomybę nuo imperiaus agresijos.

Antrasis mūsų uždavinys — bendromis jėgomis atkurti ir rekonstruoti mūsų IIaudes oki, išvaduočia iš priklausomybės nuo užsienio kapitalo, iš dolo dario priklausomybės, iš tarptautinės kapitalistinių koncernų ir trestų.

Trečias mūsų uždavinys — būti aktyviu taikos ir demokratių veiksniniu Balkanuose“.

Draugystės ir savitarpinės pagalbos sutartis pasirašyta taip pat tarp Vengrijos ir Jugoslavijos. Šie dokumentai įgyja didelę reikšmę. Balkanai iš senų laikų yra brolžudžių karų arena. Dabar, nugalėjus šiose dalyse IIaudes demokratijai, Balkanai tampa Jėga, veiklanciai taikos naudai. Si Jėga galiess apginti IIaudes masių interesuose pradėtą ukinę ir kultūrinę statybą nuo bet kurių reakcinių šalių pasikėsinimo.

V. Grišaninas

Dėl Anglijos TSRS derybų

Gruodžio mén. 10 d. pasibaigę Anglijos — TSRS derybų dėl savitarpinės tiekimo ir dėl salygų karo meto kreditul apmokėti pakeitimo pirmas etapas. Kadangi visas svarbiausias klausimas yra kai kuris, Dildžiosios Britanijos prekybos ministras p. Vilsonas gruodžio mén. 10 d. išvyko Angliją. Iš Anglijos posėdės derybas su TSRS Užsienio Prekybos Ministerija tės Anglijos ambasadorius Tarybų Sąjungos je p. Petersenas.

(TASS—ELTA).

Padėtis Palestinoje

NIUJORKAS, XII. 7 d. (TASS)

Junaite Pres agentūros Jeruzaleme korespondento pranešimui po to, kai SNO priėmė nutarimą padalinti Pelestiną, tarp žymų darydavimų vykė susirėmimą ir aprimsta.

Asošited Pres agentūros korespondento pranešimu, Transjordanijos užsienio reikalių ministras atstovas El Malki saito intervju spaudos atstovams praneše, kad susirėmimose Jordanos rajone dalyvavo vadiniama, sis Transjordanijos arabų legijos generolas Glauba.

Toliau korespondento pranešimu, šime pasakyta, kad, pagal Londono sluoksnį, pareiškė Anglijos vyriausybė ir Transjordanijos karalius Abdulla svarbu galimumą panaudoti „arabų legioną“ policinei tarnybai arabiškose padalintos Palestinoje dalyje po to, kai Anglija atsakys nuo mandato Palestinoje.

Patgal sklandančius gandus Transjordanijos karaliui Abdulla, matyti, pažadėta „pagalba“ arabųkai Palestinos dalyne iš Jungtinių Transjordanijos sudėtė. Už anglų paramą tam tiksliai įgyvendinti karalius Abdulla „sutelks Jems“ teises į bazę Jafoe.

(ELTA).

Atsakingas redaktorius Anatolijus Faiblumas

SKELBIMAI

Nedelsdami užsiprenumeruojame ateiiantiems metams savo apskrities laikraščio „Tarybinis Rokiškis“ prenumeratos kainą 1 mén. — 2 rub. 60 kp., 3 mén. — 7 rub. 80 kp., 6 mén. — 15 rub. 60 kp., 12 mén. — 31 rub. 20 kp.

Pranešu, kad nuo š. m. gruodžio mén. 15 d. Juodupėje atidara vartai.

A. HOKUŠAS, Valsties vedėjas

Pranešame, kad iki 1947 m. gruodžio mén. 25 d. prekybinės organizacijos, gamybinių kooperacijos artėjimui išsilmoti naujus 1948 metams priklauso.

MAMONOVAS Rokiškio apskrities Finansų skyriaus vedėjas

Rokiškio mechaninės ūkialyvių artėjimui „Pergalė“ reikalingi darbuviniai. Pageidaujama moka dirbtis ūkialyvių darbus.

Dėl salygų teirautis dirbtuvėje, Reis publicos g-vė Nr. 3.

Cernauskas Artėjus vedėjas

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Redakcija:

Rokiškis, m. alkite Nr. 22, telefonas 18, LV 02017

Spaudė „Tarybinio Rokiškio“ spaustuvė, Rokiškis, Vytauto Didž. g-vė Nr. 39. Tir. 5.000. Užs. Nr. 552